

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. VI. Concilium Turonense.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](#)

circa Regulares, eaque refert, laudato nominatim Concilio, ut videtur §. quicunque & §. hortamur; sed etiam dicit, *Omnia ejusdem Sanctae Synodi Tridentinae Decreta de Regularibus & Monialibus, non minus accuratè in omnibus Monasteriis obseruentur, ac si in his Constitutionibus nostris essent inserta.*

Libri. Eadem Synodus Tit. de Scholis, præcipit executionem Decreti Tridentini vetantis, ne impriment Libri sine Autoris nomine, & approbatione; & Decreti circa Editionem, atque usum Librorum Sacrorum Suprà monuerat Magistros, ut Scholaribus suis expolerent Catechismum Concilii Tridentini diebus Festis.

Tit. de Jurisdictione, referuntur Decreta Tridentina circa rectum usum Monitoriorum & Excommunicationis: item, circa reservationem concessionis illorum ad Episcopum.

Tit. de Synodis Diœcesanis, Concilium Tridentinum laudatum videtur, inter Concilia, quæ Synodus Diœcesanam præcipiunt: namque unum ex illis est, quæ eam statuerunt; & præterea, ut omnes Beneficiati, & maximè Curati, ad eam convenienterent. Ibidem laudat expressæ Concilium Tridentinum circa Electionem Scrutatorum, quæ singulis annis in Diœcesanæ Synodo fieri debet: *In singulis Synodis anniversariis sex Examinate, sive Seculare, sive Regulares, juxta Sacri Concilii Tridentini Decreta instituantur.*

Archiepiscopus Burdigalenis, in Epistola hujus Synodi promulgatoria, significat, eam habitam fuisse, ad procurandam in Provincia executionem Decretorum reformationis Tridentinæ; *Ut Ecclesiastice remissio Discipline, dissolutioque salutaribus tandem Provincialis Concilii Decretis, ex ejusdem potissimum Concilii Tridentini prescripto reformaretur.*

CAPUT VI.

Concilium TURONENSE.

Concilium hoc an. 1583. habitum, Tit. de Baptism. executionem Decreti Tridentini numerum Patrinorum, necnon Cognitionem spiritualem restrigentis decernit, non laudato Concilio. Eadem Synodus Tridentinum sequitur in eo, quod jubet, circa Matrimonium Clandestinum, illudque laudat sub nomine Conciliorum, quæ hoc damnarunt; *Idecirè dictorum conciliorum vestigia inherentes, & infra districte præcipientes omnibus Ordinariis, ut cùm primum portarent, current Decreta Sanctorum Conciliorum de Clandestinis matrimoniis populo publicari & explicari, in singulis suarum Diœceseon Parochialibus Ecclesiis. Cùm aliud non sit Concilium præter Tridentinum, quod sua Decreta contra matrimonia clandestina in Parochiis publicari jussit, & de quodam novo & speciali Decreto agatur, cuius publicatio non erat libera; valde credibile est, hunc Synodi Turonensis locum de Tridentino intelligentum esse, eo magis, quod adjicit, se velle, ut 30. diebus post publicationem, matrimonium extra præsentiam Parochi duorumque aut trium testium celebratum, sit nullum, quod à solo Tridentino cautum fuit. Eodem Titulo referunt aliud Tridentini non laudato Decretum, quo nuptias beneficii certis temporibus prohibet.*

E Tridentino sumptum videtur ejusdem Synodi Statutum Tit. de Sacram. Ord. circa publicationem promotionis futurae ad Ordines. Equidem nonnulla Concilia Provincialia Concilio Tridentino anteriora eamdem publicationem instituerunt; verum ea forsitan nota non fuere Synodo Turonensi; namque illa sunt Germanica; non autem potuit ignorare Decreta Concilii Tridentini. Ut ut sit, neque Tridentinum, neque alias fons, in quo Turonensis haurire potuit hic defiguntur.

Synodus loquendo de Canonis, multa decernit, quæ ex Tridentino videntur accersita, nec tamen hoc laudatur. Talia sunt 1. Statutum circa ætatem Dignitariorum, Curatorum, nec non Canonorum Ecclesiarum.

Tom. I.

fiarum Cathedralium; 2. Statutum ut tertia pars redditus Præbendarum convertatur in distributiones. 3. Statutum circa institutionem Penitentiarii, siquidem in eo requirit easdem qualitates ipsique idem privilegium indulget. 4. Statutum circa munera Theologorum Tridentino conforme.

Titulo de Paracis plurima fit atque expressa Tridentini mentio, ubi agitur de obligatione recitandi Breviarium omnibus Beneficiatis imposita, necnon iis, qui in Sacris Ordinibus constituti sunt; nam dicitur, eos debere illud recitare juxta usum Breviarii iussu Tridentini confecti. 2. Ubi prohibetur, ne peccatores publici Sacrum celebrare finantur, neve quis ipsi interficit: *secundum Concilii Tridentini Decreta*; 3. Cum novis Sacerdotibus præcipitur, ut primam Missam celebrent intrâ sex priores Menses promotionis suæ, sub pœnâ privationis fructuum sui Beneficii, *Conciliï Tridentini Decreta insequentes.*

Referuntur quoque aliquot Decreta Tridentini non laudati: illud, puta, quo cavitur, ut certus Examinatorum numerus in singulis Synodis Diœcesanis eligatur, qui discutiant aspirantes ad Beneficia Curata, & alius circa Residentiam Curatorum.

Eadem Synodus, agendo de Regularibus & Monasteriis eandem præfinit ætatem Professioni Religiosa, quam Tridentina & requirit similiter unum probatinum annum, nulla Concili facit mentione.

Loquendo de Monialibus Tit. XVII. plura alia ejusdem Tridentini non laudati Decreta refert. Talia sunt illud, quo 40. anni requiruntur in Abbatissâ, & 8. saltuum anni professionis: Illud, quo excommunicantur ipso facto, qui coegerint fœminas ad profitendam Religionem, vel impiderent, quominus profiterentur, necnon eorum coadjutores. Item Decretum circa reclamationem contra Vota, & illud, quo statuitur, ut Episcopus ante habitus susceptionem, iterumque antè Professionem puellas exploret.

Eadem Synodus, loquendo de Seminariis, expressè laudat Decretum Tridentinum circa hanc rem; nam jubet, ut illa in singulis Diœcesibus instituantur juxta præscriptum Tridentini.

Denique, scribendo ad GREGORIUM XIII. suaque gesta exponendo, & eorum confirmationem petendo, dicit, habebit ergo Sanctitas tua tuorum humillimorum servorum Turonensis Provincie Patrum Decreta è Concilio Tridentino Oecumenico excerpta, pro temporis instanti usu, conditione, & necessitate adeò accurate & exquisitè per nos excerpta, ut nec maiore studio, nec magis in omnium Provinciarum utilitatem fieri potuerint.

CAPUT VII.

Concilium Bituricense 1584.

Epistola convocationis hujus Concilii docet ejus propositum fuisse, non solùm exequi Decretum Tridentini jubens, ut Concilia Provincialia celebrentur, sed multò magis amplecti firmiter ejus Decreta &c. Piè & prudenter universalis Tridentina Synodus... statuit, ut Synodi Provinciales celebrentur... ut eodem spiritu Pastores simul congregati amplectantur, obseruent, explicent, siisque observanda proponent.

Sed, licet hac Synodus non monuisset sibi propositum fuisse, procurare executionem Decretorum Tridentini, id satis ex ejus Canonibus nosceretur; nam plures ex illo desumpti sunt, quod indicat illud frequenter laudando. Quatuor sunt exempla in Tit. III. Primum, in Cap. 3. ubi datur summa Decretorum, quæ vetant prædicare sine licentia Episcopi, vel quæ correctioni subjiciunt eos, qui prædicant errores aut res scandalosas. Alterum Cap. 5. ubi referunt Decretum prohibens, ne Presbyteri, vel Monachi errantes prædicare finantur, nisi ab Ordinario approbati fuerint. Tertium in Capite 6. ubi cùm Tridentino prohibetur, ne Quæstores ulli collectas

N 3 faciant